

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Tel: 443-5573/33104
Fax: 443-5733/33133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/851/ /2012. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 424/2012. (XII. 19.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasz az előállítás jogalapjával, az azonosítási kötelezettség elmulasztásával, valamint az előállítás időtartamáról szóló igazolás tartalmával kapcsolatban

h e l y t a d o k,

míg minden egyéb vonatkozásban a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (1027 Budapest, Csalogány u. 47-49.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, 326. § (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Pest Megyei Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: PMRFK) vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos panaszbeadványát 2012. július 10-én, postai úton terjesztette elő a Panasztestülethez. Az előadott panasz – valamint annak 2012. augusztus 10-én kelt kiegészítése – az alábbiakban foglalható össze.

A panaszos és családja 2012. július 03-án reggel 6 óra előtt egy személygépkocsi többszöri kürtjelzésére ébredt. A kapuban két rendőr állt, akik a panaszost keresték, ezért a panaszos és a férje kinyitották a kaput. A rendőrök közölték, hogy a panaszost előállítják a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság (a továbbiakban: Bíróság) 10:30 órakor kezdődő tárgyalására, majd megkérdezésük és engedélyük nélkül – a panaszos véleménye szerint magánlaksértést elkövetve – bementek utánuk a házba.

A lakásban a rendőrök a panaszos kérése ellenére nem igazolták magukat, és nem mutatták meg az előállítását elrendelő végzést sem. Az egyik rendőr annyit mondott neki, hogy „nem látja, hogy egyenruha van rajtunk?“, majd arrogánsan felszólította, hogy öltözzön át.

Ezt követően a panaszost beszállították a Szigetszentmiklósi Rendőrkapitányságra, ahol kikapcsoltatták vele a mobiltelefonját, senkivel sem engedték beszélni, és elvették tőle a táskáját is. Amikor rá akarták zárni a fogda ajtaját, a panaszos kérte, hogy ezt ne tegyék, mert beteg, és szeretne beszélni a kapitányság parancsnokával. (A panasz kiegészítésében a panaszos megjegyezte, hogy egészségkárosodásának mértéke 82 % – vagyis II. fokú rokkant –, és emiatt rendszeres kórházi vizsgálatokra kell járnia. Ezen állítását orvosi dokumentációval is alátámasztotta. A panaszos azt is hozzátette, hogy reggeli gyógyszerei közül nem mindegyiket tudta bevenni, mert vannak olyanok – pl. kétféle vízhajtó –, amelyek hatása után otthonában kell tartózkodnia.)

A fogda ajtaját végül nem zárták be, de az ajtóba őrt állítottak. Az ezt követően odaérkező személlyel a panaszos közölte, hogy II. fokú rokkant, gyógyszeres ellátás és orvosi kezelés alatt áll, nem érzi jól magát, és kifogásolja a vele szemben folytatott eljárást és bánásmódot. Az említett rendőr ekkor „cinikusan és fölényesen” azt mondta, hogy a panaszos majd meg fogja tanulni, hogy elmenjen a tárgyalásra, és ha rosszul lesz, „legfeljebb áthívják az orvost”. A panaszos sérelmezte, hogy panaszáról írásos feljegyzést nem készítettek.

A rendőrségen a panaszos azt is elmondta, hogy a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság által elrendelt fogvatartása álláspontja szerint alaptalan, és az említett ügyvel kapcsolatban több mint egy éve semmiféle idézést nem kapott. Hozzátette azt is, hogy az ügy egy építési vállalkozó bosszúvágyból tett magánvádas feljelentéséből fajult idáig, akivel szemben hat éve van bírósági eljárás folyamatban. A magánvádas feljelentést az építési vállalkozó a BRFK XIX. Kerületi Rendőrkapitányságon tette meg elévülési határidőn túl, ezért a panaszos jogellenesnek tartja, hogy az alapján rendőrségi és bírósági eljárás is folyik ellene.

Ezt követően – a panaszos férjének közbenjárására, aki időközben megérkezett a rendőrségre – egy magasabb beosztású rendőr megkérdezte a panaszostól, hogy van-e ennivalója, illetve, hogy nála vannak-e a gyógyszerei. A panaszos azt válaszolta, hogy van ennivalója, mert a fia készített egy szendvicset, ezért élelmezést a rendőrségtől nem kért. A férjével azonban nem beszélhetett, és semmiféle tájékoztatást nem kapott a jogairól sem

szóban, sem pedig írásban. Állítása szerint a bíróság tárgyalási őrizetet elrendelő végzését csak a rendőrkapitányság fogdájában adták át neki.

09:45 óra körül a fogdában két rendőr jelent meg, akik közül az egyik a panaszost szó és ok nélkül megbilincselte, majd a másik vezetősíjra vezetve egy várakozó rendőrautóba ültette, és elszállították a bíróságra. A bíróság parkolójában utasították, hogy szálljon ki a szolgálati gépkocsiból, majd a jármű vezetője a több mint 40 °C fokos hőségben, az átforrósodott autó motorháztetején – úgy, hogy a panaszos kezei össze voltak bilincselve és a vezetősíj is rajta volt – íratta alá vele a letéti tárgyakról készült jegyzőkönyvet, valamint a rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolást anélkül, hogy azokat a panaszos el tudta volna olvasni.

A rendőrök a bilincset a késve kezdődő bírósági tárgyaláson, a bíró felszólítására vették le a panaszosról, a rendőrségtől kapott iratokat pedig csak a tárgyalás után volt módja elolvasni. A panaszos kifogásolta, hogy az előállítás időtartamáról szóló igazolás előre meg volt írva, és valótlan, hamis adatokat tartalmazott, mivel reggel 6 órától kezdve közel öt órán keresztül, a bilincs levételéig volt a rendőrség őrizetében. A rendőrség által átadott bírósági végzés 2012. február 13-án kelt, és egy 2012. május 31-ére kitűzött tárgyalásról szólt, így tehát a 2012. július 3-ára kitűzött tárgyalásra történő előállításról nem kapott semmiféle bírósági határozatot. Álláspontja szerint ezzel megfosztották attól is, hogy őrizetbe vétele és előállítása ellen jogorvoslattal éljen.

A rendőrök a bilincs levétele után elhagyták a tárgyalótermet, így a panaszos – ha a férje nem ment volna utána – az adott egészségi állapotában és az átélt megpróbáltatások után haza sem tudott volna jutni a bíróságról.

A panaszos álláspontja szerint a sérelmezett rendőri intézkedés során a megromlott egészségi állapotát kockáztatták és súlyosbították. A rendőrök indokolatlanul alkalmaztak vele szemben bilincset, megalázó és tisztességtelen bánásmódban részesítették, és ezáltal megsértették az emberi méltóságát.

A panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésekkel kapcsolatban az alábbiakat sérelmezte:

- 1.) a Bíróság által elrendelt őrizetbe vétel jogszerűségét;
- 2.) a tárgyalási őrizetet elrendelő bírósági végzés kézbesítésének jogszerűségét;
- 3.) az előállítás jogszerűségét;
- 4.) a magánlakásban történt rendőri intézkedést;
- 5.) a rendőri fellépés módját, az azonosítási kötelezettség elmulasztását;
- 6.) azt, hogy kikapcsoltatták vele a mobiltelefonját és elvették tőle a táskáját;
- 7.) nem beszélhetett a rendőrkapitányságra érkező férjével;
- 8.) jogairól sem szóban, sem pedig írásban nem kapott tájékoztatást;
- 9.) jelezte az egészségügyi problémáját, mégsem hívtak hozzá orvost;
- 10.) panaszait nem rögzítették jegyzőkönyvben a rendőrkapitányságon;
- 11.) a kényszerítő eszköz (bilincs, vezetősíj) alkalmazását;
- 12.) az előállítás időtartamáról szóló igazolás valótlan adatokat tartalmaz;
- 13.) azt, hogy az általa aláírt rendőrségi iratokat nem volt lehetősége elolvasni;
- 14.) azt, hogy a rendőrségi iratokat a szolgálati gépjármű forró motorháztetején írtatták vele alá;
- 15.) továbbá azt, hogy a rendőrök nem gondoskodtak a bírósági tárgyalást követő hazaszállításáról.

A Panasztestület hivatkozott állásfoglalásában megállapította a panaszos személyes szabadsághoz való jogának sérelmét, tekintettel arra, hogy a rendőrség érvényes határozat hiányában fogatosította az előállítását, a tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét, mivel a rendőrök intézkedésük kezdetén nem azonosították magukat és az előállítás tartamáról szóló igazolás valótlan adatokat tartalmazott, a tulajdonhoz való jogának sérelmét, mert az előállító helyiségben való elhelyezésekor a szemüvegét a rendőrök nem vehették volna el, valamint az emberi méltóságának, illetve az abból levezethető testi integritásának sérelmét, mivel a kapitányságról a bíróságra való átkísérése során az Rtv.-ben foglalt bármely indok hiányában bilincseltek meg.

A Panasztestület nem állapított meg – a szabadságkorlátozás alapvető jogellenességén túlmenően – jogsértést a panasz azon részével összefüggésben, hogy a panaszos nem beszélhetett a kapitányságra érkező férjével; nem tájékoztatták megfelelően a jogairól; nem mondhatta jegyzőkönyvbe a panaszát a rendőrségen; nem kapott megfelelő időt a számára átadott okiratok elolvasására, és a rendőrök nem szállították haza a bíróságról.

A Panasztestület a tényállást nem tudta kellőképpen tisztázni a jogi értékelés elvégzéséhez a panasz azon részének vonatkozásában, hogy a rendőrök bebocsátás nélkül léptek be a panaszos lakásába; hogy az egészségügyi panaszával kapcsolatban nem jártak el megfelelően; és hogy a rendőrségi dokumentációt a rendkívüli melegben a rendőrségi jármű forró motorháztetején kellett aláírnia.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe:

- a panaszos 2012. július 10-én előterjesztett beadványa, és annak 2012. augusztus 10-én kelt kiegészítése;
- Igazolás a rendőrségi előállítás időtartamáról;
- a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 2012. február 13-án kelt, 11.B. XIX.538/2010/18. sz. végzése;
- Jegyzőkönyv a letéti tárgyakról;
- 2012. június 26-án kiállított ambuláns kezelőlap;
- az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet I. fokú Bizottságának szakvéleménye;
- a PMRFK 2012. augusztus 6-án kelt, 13000-5709/2/2012. ált. sz. tájékoztató levele;
- Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság bírójának 2012. február 28-án kelt, 11.B. XIX.538/2010. sz. levele;
- Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság bírójának 2012. április 04-én kelt, 11.B. XIX.538/2010. sz. átirata;
- Szigetszentmiklósi Rendőrkapitányság Dunaharaszti Őrs Közbiztonsági és Közlekedési Alosztály 13130/3708/2012. id. sz. jelentése elővezetés végrehajtásáról;
- Nyilatkozat;
- Parancsnoki vélemény és kivizsgálás;
- Nyomtatvány az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személyről;
- a Szigetszentmiklósi Rendőrkapitányság vezetőjének 2012. július 12-én kelt, 13130-105/11-1/2012. P. sz. levele.

III.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés)

alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 126. § (1) bekezdése szerint az őrizetbe vétel a terhelt személyi szabadságának átmeneti elvonása. A (2) bekezdés alapján az őrizetbe vétel szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény megalapozott gyanúja – különösen tettenérés – esetén rendelhető el, feltéve, hogy a terhelt előzetes letartóztatása valószínűsíthető. Az őrizetbe vétel elrendelhető abban az esetben is, ha a 281. § (6) bekezdésében meghatározott feltételek fennállnak (tárgyalási őrizet).

A Be. 281. § (6) bekezdése szerint, ha a bírósági eljárás során a meg nem jelent vádlott elővezetését már elrendelték, szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény esetén elfogatóparancsot kell kibocsátani vagy – a (7) bekezdés esetét kivéve – ha a vádlott lakóhelye, illetve tartózkodási helye ismert, a kitűzött új tárgyalási határnapot megelőző naptól a vádlott tárgyalási őrizetét kell elrendelni. Ha a vádlottnak nincs védője, számára védőt kell kirendelni. A tárgyalási őrizet elrendeléséről szóló határozatot a kényszerintézkedés foganatba vételekor a rendőrség kézbesíti a vádlott részére. A határozat fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható. A tárgyalási őrizet tartama a hetvenkét órát nem haladhatja meg, kezdő időpontja az őrizet foganatba vételének időpontja. A tárgyalási őrizet foganatba vételét követően a kitűzött tárgyalási határnapon a vádlottat a tárgyalási őrizetet elrendelő bíróság elé kell állítani. A bíróság a vádlottat meghallgatja és a meghallgatás eredményétől függően a vádlott előzetes letartóztatását rendelheti el, illetve a tárgyalás idejére – de legfeljebb hetvenkét óráig – a tárgyalási őrizetet fenntarthatja. Ha a bíróság a tárgyalási őrizetet nem tartotta fenn vagy a vádlott előzetes letartóztatását nem rendelte el, a vádlottat szabadon kell bocsátani.

A tárgyalási őrizetre – mint az őrizet egyik fajtájára – az őrizet általános szabályai az irányadók.

A Be. 248. §-a szerint a tárgyalás vezetésének és rendjének fenntartása körében hozott határozatok ellen külön fellebbezésnek nincs helye, kivéve, ha a határozat rendbíróság kiszabásáról, a költségek viselésére kötelezésről vagy őrizetbe vételről rendelkezik.

Az őrizetbe vételt elrendelő határozat tehát olyan pervezető aktus, amelynek önálló fellebbezéssel való megtámadhatóságát a törvény – kivételként – lehetővé teszi.

A fentiek alapján a Bíróság által elrendelt őrizetbe vétel, valamint a tárgyalási őrizetet elrendelő bírósági végzés kézbesítésének jogszerűségére vonatkozó, a határozat II. részének 1.) és 2.) pontjaiban megjelölt panaszok elbírálása nem lehetséges ezen közigazgatási hatósági eljárás keretében, tekintettel arra, hogy azok elintézése más eljárás – a büntetőeljárás – hatálya alá tartozik. Vizsgálat tárgyává tehetőek ugyanakkor a rendőrség által foganatosított tárgyalási őrizetbe vétel végrehajtásának konkrét – az Rtv. által szabályozott – körülményei.

IV.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által konkrétan megfogalmazott – a határozat I. részének 3.-15. pontjaiban felsorolt – kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

3.) Az előállítás jogszerűsége

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés c) pontja szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akinek őrizetbe vételét rendelték el.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 28. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a törvényben meghatározott feltételek alapján elrendelt előállítás a végrehajtó szervnek az elrendelő határozatban megjelölt hatósághoz kell foganatosítania.

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrség által részére átadott – a tárgyalási őrizetét elrendelő, 11.B.XIX.538/2010/18. számú – bírósági végzés 2012. február 13-án kelt, és egy 2012. május 31-ére kitűzött tárgyalásra szolt. Tekintettel arra, hogy az említett végzést egy újabb végzessel nem módosították, illetve azt nem helyezték hatályon kívül, így a 2012. július 03-ára kitűzött tárgyalásra történő előállításáról semmiféle bírósági határozatot nem kapott, arról alakszerű végzés nem született. A panaszos álláspontja szerint egy hatósági végzést egy átirattal nem lehet módosítani, egy átirat alapján pedig senkit nem lehet őrizetbe venni.

A panaszos előállítását végrehajtó rendőrök jelentése az intézkedés jogalapjaként a Bíróság 11.B.XIX.538/2010/18. számú végzését jelölte meg.

A PMRFK tájékoztatása szerint a Bíróság 2012. február 13-án meghozott végzésében a panaszos tárgyalási őrizetét rendelte el azért, hogy a panaszos a 2012. május 31-én 10:30 órára kitűzött tárgyaláson rendelkezésre álljon. Ezt a végzését a bíróság 2012. április 04-én kelt átiratával annyiban módosította, hogy a tárgyalási őrizet új időpontja 2012. július 03-án 10:30 órára módosult.

A Be. 257. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a bíróság e törvényben meghatározott esetekben ítélettel, egyébként végzessel határoz. A (3) bekezdés szerint a határozat – ha e törvény másképp nem rendelkezik – bevezető részből, rendelkező részből, indokolásból és keltezésből áll.

A Be. már idézett 281. § (6) bekezdésében foglaltak szerint a tárgyalási őrizet elrendeléséről szóló határozatot a kényszerintézkedés foganatba vételekor a rendőrség kézbesíti a vádlott részére.

A személyes szabadsághoz való jog – mint alkotmányos alapjog – korlátozása olyan súlyú joghátrányt jelent, amely garanciális okból kizárólag alakszerű határozattal rendelhető el. A panaszos előállítására utasítást adó szolgálati elöljárónak vizsgálnia kellett volna azt a körülményt, hogy az alakszerű végzésben megjelölt időpontot módosító bírósági átirat megfelelő jogalapot jelent-e a rendőri intézkedés végrehajtására. Tekintettel azonban arra, hogy a bíróság átirata nem felelt meg a hivatkozott törvények – a Be., illetve az Rtv. – által megkívánt formai követelményeknek, ezért az annak alapján történt előállítás – ugyan nem a rendőrség hibájából – nem volt jogszerű.

A fenti megállapítások alapján az előállítás jogszerűségével kapcsolatos panasznak helyt adok.

4.) A magánlakásban történt rendőri intézkedés

Az Rtv. 39. § (1) bekezdés j) pontja úgy rendelkezik, hogy a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve, ha ez előállítás a törvényben meghatározott egyéb okból szükséges.

Az Rtv. 11. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az elöljárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmességet, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

A Szolgálati Szabályzat 90. § (5) bekezdésének rendelkezése szerint az utasítást az alárendelt ellentmondás nélkül, kellő időben és a legjobb tudása szerint – az Rtv. 11-12. §-ában foglaltakra figyelemmel – hajtja végre.

Az előállítás jogszerűtlenségének megállapítása mellett a beadványban megfogalmazott további panaszok elbírálása – a hivatkozott jogszabályhelyekre figyelemmel – nem mellőzhető, mivel a szolgálati előjáró utasítása alapján végrehajtott intézkedések jogszerűsége az utasítás kiadásának jogszerűségétől függetlenül vizsgálendő.

A panaszos állítása szerint a rendőrök – miután közölték az intézkedés okát – megkérdezték és engedélyük nélkül, magánlakásértést elkövetve mentek be a házba.

A PMRFK tájékoztatása szerint a panaszos beengedte a rendőröket az ingatlanba, ahol biztosították számára, hogy megfelelően felöltözzön, és magához vehesse az okmányait, valamint azokat az iratokat, amelyekre a bírósági eljárásban szüksége lehet.

A panaszost előállító rendőrök jogszerűen jártak el, mivel abban a tudatban hajtották végre az utasítást, hogy az annak alapját képező bírósági határozat érvényes, ezért a magánlakásban történő intézkedéshez kellő jogalapot teremt. Ezért a panaszt elutasítom.

5.) A rendőri fellépés módja, az azonosítási kötelezettség elmulasztása

Az Rtv. 20. § szerint a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. A rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az intézkedések alkalmazását követően a rendőr köteles továbbá az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni a törvény szerinti panasz lehetőségéről.

A panaszban foglaltak szerint a rendőrök a lakásban a panaszos kérése ellenére nem igazolták magukat. Az egyik rendőr mindössze annyit mondott, hogy „nem látja, hogy egyenruha van rajtunk?”.

Tekintettel arra, hogy a rendőrségi iratok erre vonatkozóan – a Panasztestület megkeresése ellenére – semmilyen információt nem tartalmaznak, ezért a panasznak helyt adok.

6.) A panaszos sérelmezte, hogy a Szigetszentmiklósi Rendőrkapitányságon kikapcsoltatták vele a mobiltelefonját és elvették tőle a táskáját.

Az Rtv. 97. § (1) bekezdésének h) pontja értelmében fogvatartottnak minősül, akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (örizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett).

A Szolgálati Szabályzat 31. § (5) bekezdése szerint az előállító egységben történő elhelyezést megelőzően a fogvatartott személynél lévő tárgyakról az 1. mellékletben meghatározott, letéti tárgyakról szóló, 3 példányos jegyzéket kell készíteni.

A letéti tárgyakról szóló jegyzőkönyv alapján a panaszostól átvettek 1 db női táskát, 1 db mobiltelefont és 1 db szemüveget, amelyeket később – aláírásával igazoltan – hiánytalanul visszacapott.

A felsorolt tárgyak elvétele vagyon- és őrzésbiztonsági okokból indokolt és jogszerű volt, ezért a panaszt elutasítom.

7.) A panaszos azt is sérelmezte, hogy nem beszélhetett a rendőrkapitányságra érkező férjével.

Az Rtv. 18. § (1) bekezdése szerint a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli.

A panaszos férje a rendőri intézkedés megkezdésénél jelen volt, így értesült a panaszos előállításának tényéről. A panaszos az előállítás időtartamáról kiállított igazolás, valamint az általa tett Nyilatkozat tanúsága szerint – amelyeket aláírásával is ellátott – hozzátartozója, képviselője kiértesítését nem kérte. A rendőrség részéről nem állt fenn törvényi kötelezettsége arra, hogy a fogvatartás időtartama alatt biztosítsa a panaszos részére a férjével való kommunikáció lehetőségét. Ezért a panaszt elutasítom.

8.) A panaszos állítása szerint jogairól sem szóban, sem pedig írásban nem kapott tájékoztatást.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerint az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell.

A panaszos az aláírásával ellátott Nyilatkozaton kijelentette, hogy a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást az Rtv. 92-93. §-ai alapján megkapta, az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás okáról, az intézkedés várható időtartamáról szóban tájékoztatást kapott, illetve a részére kiállított – az előállítás időtartamáról szóló – írásbeli igazolást átvette. A panaszos továbbá úgy nyilatkozott, hogy a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13. BM) rendelet 2. § (8) és (9) bekezdései alapján az előállító helyiségben történő elhelyezésével kapcsolatban, míg a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Fogdaszabályzat) 36/A. pontja alapján jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást átvette. A fentiekre tekintettel a panaszt e vonatkozásban elutasítom.

9.) A panaszos jelezte az egészségügyi problémáját, mégsem hívtak hozzá orvost

Az Rtv. 18. § (2) bekezdése alapján a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A sérült, beteg vagy más okból sürgős orvosi ellátásra szoruló fogvatartottat orvosi ellátásban kell részesíteni.

A panaszban foglaltak szerint, amikor rá akarták zárni a fogda ajtaját, a panaszos kérte, hogy ezt ne tegyék, mert beteg, és szeretne beszélni a kapitányság parancsnokával. A fogda ajtaját végül nem zárták be, de az ajtóba őrt állítottak. Az ezt követően odaérkező személlyel a panaszos közölte, hogy II. fokú rokkant, gyógyszeres ellátás és orvosi kezelés alatt áll, nem érzi jól magát, és kifogásolja a vele szemben folytatott eljárást és bánásmódot. Az említett rendőr ekkor „cinikusan és fölényesen” azt mondta, hogy a panaszos majd meg fogja tanulni, hogy elmenjen a tárgyalásra, és ha rosszul lesz, „legfeljebb áthívják az orvost”.

A PMRFK tájékoztatása szerint a panaszos az előállító helyiségben történt elhelyezése alatt semmilyen egészségügyi problémát, betegséget nem jelzett, így orvosi vizsgálatára nem került sor. Arra vonatkozóan szintén nem merült fel adat, hogy valamelyik rendőr ezalatt a panaszos egészségi állapotát érintően cinikus megjegyzést tett volna.

A panaszos az általa aláírt Nyilatkozaton ugyanakkor azt a kijelentést tette, hogy betegségben nem szenved, a rendőri intézkedés során sérülése nem keletkezett, orvosi ellátásban nem részesült.

A fentiek alapján nem állapítható meg olyan körülmény, amely arra utalna, hogy a rendőrség nem tett eleget az orvosi ellátás biztosítására vonatkozó kötelezettségének, ezért a panaszt elutasítom.

10.) A panaszos sérelmezte, hogy panaszait nem rögzítették azonnal jegyzőkönyvben a rendőrkapitányságon.

Az Rtv. fentebb már hivatkozott 92. § (1) bekezdése szerint akinek a törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést fogantató rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az Rtv. 93. § (1) bekezdése értelmében a Panasztestülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni. A 93/B. § (1) bekezdése alapján az intézkedést fogantató szervhez a panaszt az intézkedést követő harminc napon belül lehet előterjeszteni.

A közérdekű bejelentések, javaslatok és panaszok egységes intézéséről szóló 39/1999. (BK 24.) BM utasítás 4. pontja szerint az utasítás hatálya alá tartozó szervek kötelesek a bejelentések intézését megszervezni. A minisztérium központi épületében, a Határőrség, a Rendőrség központi és területi szerveinél, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságán 2000. január 1-ig ügyfélszolgálati irodát kell létrehozni. Az 5. pont alapján az ügyfélszolgálati iroda feladata a bejelentések átvétele, a szóban előadott bejelentések jegyzőkönyvbe foglalása vagy azokról feljegyzés készítése, valamint az ügy elintézésére hivatott szervekhez történő továbbítása.

A közérdekű kérelmek, panaszok és bejelentések, valamint a rendőri intézkedések elleni panaszok egységes kezeléséről szóló 36/2008. (OT 19.) ORFK utasítás 6. pontja rögzíti, hogy a személyesen, szóban előadottokról feljegyzést, kérelemre jegyzőkönyvet kell készíteni.

A panaszos az általa aláírt Nyilatkozaton kijelentette, hogy a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel, valamint a kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban panasszal nem él. A rendőrségi előállítás időtartamáról szóló – a panaszos aláírásával ellátott – igazoláson a panaszos szintén úgy nyilatkozott, hogy az előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal nem él.

A fenti dokumentumokban foglaltak azt bizonyítják, hogy a panaszos a vele szemben végrehajtott rendőri intézkedés során nem kívánt panaszt tenni. A rendelkezésre álló adatok alapján egyébként sem merült fel olyan körülmény, amely egy panasz haladéktalan

jegyzőkönyvbe foglalását, illetve azzal kapcsolatban az azonnali intézkedés megtételét indokolta volna. Mindemellett a panaszos a törvény által biztosított határidőn belül a Panasztestülethez fordult, tehát jogorvoslati joga korlátozás nélkül érvényesült. A panaszt ezért elutasítom.

11.) A kényszerítő eszköz (bilincs, vezetősíj) alkalmazása

Az Rtv. 48. §-a alapján a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy önkárosításának, támadásának, szökésének megakadályozására, valamint ellenszegülésének megtörésére.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 76. § (1) bekezdése szerint „*A kísérő őr feladata a felügyeletére bízott fogva tartott személy meghatározott helyre történő kísérése.*”.

A Fogdaszabályzat 74. pontja szerint „*A kísérő őri feladatra a rendőrség hivatásos állományú tagja jelölhető ki. A kísérő őrzést végrehajtó rendőr szolgálatát a rendszeresített felszereléssel, bilincstre szerelt vezetősíjjal és bilincsrögzítő övvel teljesítse. (A vezetősíj, a bilincsrögzítő öv más erre alkalmas – emberi méltóságot nem sértő – eszközzel helyettesíthető.) A kísérő őrnél a rendszeresített felszerelésen kívül csak olyan kisméretű tárgyak lehetnek, amelyek a mozgásban nem zavarják.*”

Fogdaszabályzat 76. pontja alapján „*A fogdai kísérés lehet: a) belső kísérés (a rendőrségi objektumon belül történik), b) külső kísérés (a rendőrségi objektumon kívül történik).*”

Fogdaszabályzat 78. pontja alapján „*A külső kísérés során szükségessé váló pihenőre rendőrségi objektumban kerülhet sor. A fogvatartott elhelyezése az előállító helyiségben történjen. A fogvatartott – a kíséret parancsnokának engedélyével – őri kíséretében mehet szükségletei végzésére. A bilincset csak az egyik kézről szabad levenni és a vezetősíjat alkalmazni kell. Az illemhelyet használat előtt az őri ellenőrizze, hogy a fogvatartott nem juthat-e támadásra alkalmas eszközhez, szökési lehetőséghez. Amennyiben a kísérő őri támadásra alkalmas eszközt talál, azt távolítsa el, a szökési lehetőséget szüntesse meg. Az illemhely használatát után az őri győződjön meg arról, hogy a kísért személy nem vett-e magához idegen, vagy nem hagyott-e hátra saját tulajdonát képező tárgyat. Akadályozza meg az ajtó becsukását és kísérje figyelemmel a fogvatartottat.*”

A panaszos előadta, hogy 9:45 óra körül a fogdában két rendőr jelent meg. Az egyik szó és ok nélkül megbilincselte, a másik pedig vezetősíjon vezetve beültette egy várakozó rendőrautóba, és így vitték át a bíróságra. A bilincset a késve kezdődő bírósági tárgyaláson, a bíró felszólítására vették le róla.

A PMRFK tájékoztatása szerint a panaszosnak a bíróságra történő átkíséréséről a szolgálatparancsnok határozott, aki az eligazítás alkalmával elrendelte a vezetősíj és a bilincs használatát. Az átkísérés során a bilincs és a vezetősíj alkalmazására Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés f) pontja alapján került sor, amely szerint bilincs alkalmazása az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja. Az átkísérés végrehajtásának módjára Fogdaszolgálati Szabályzat 74. és 77. pontjai voltak irányadók.

Jelen esetben a panaszosnak a Bíróságra kísérése – a Fogdaszabályzat 76. pont b) alpontja alapján – külső kísérésnek minősült. A panaszos az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja értelmében a kísérés megkezdésekor már fogvatartottnak minősült. A Fogdaszabályzat 74.

pontja szerint a kísérő őri feladatokat ellátó rendőr a kísérést bilincs és vezetősíj alkalmazásával teljesíti.

A külső kísérés – a Fogdaszabályzat 78. pontja értelmében – bilincs és vezetősíj alkalmazásával került végrehajtásra.

A bilincs alkalmazása kapcsán fontos kiemelni, hogy az Rtv. 48. §-hoz fűzött indokolása alapján a bilincs alkalmazása a további ellenszegülés, a szökés, a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, tehát alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyományaként is szóba jöhet. A panaszos – mint kísért személy – esetében nem állt fenn a Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdés f) pontjában konjunktív feltételként megkívánt veszélyesség. A rendőröknek ugyanakkor figyelembe kellett venniük azt a körülményt, hogy a tárgyalási őrizetbe vétel elrendelésére éppen azért került sor, mivel a panaszos a bíróság előtt önszántából nem jelent meg, több alkalommal nem vett részt az eljárási cselekményeken. Nem lehetett eltekinteni tehát attól a lehetőségtől, hogy a kísérés során a panaszos olyan magatartást tanúsít, amellyel megpróbálja kivonni magát az intézkedés alól. A Fogdaszabályzat 80. pontja előírja, hogy a kísérő őrzés során felkészültnek kell lenni a fogvatartott támadására, az esetleges szökési kísérlet elhárítására. A kísérést erre figyelemmel kell megszervezni és végrehajtani.

Álláspontom szerint szükségszerű, jogszerű, és indokolt volt a panaszossal szemben megelőzésként alkalmazott bilincselés és vezetősíjjal történő kísérés, tekintettel arra, hogy a fogvatartott személy viselkedése – mint azt a gyakorlati tapasztalatok is alátámasztják – a kíséresi feladatok végrehajtása során is megváltozhat. Az őrzés biztonsága, illetve a rendkívüli esemény bekövetkezésének megelőzése szempontjából indokolt volt a bilincs alkalmazása, ezért a panaszt elutasítom.

12.) A panaszos sérelmezte, hogy az előállítás időtartamáról szóló igazolás valótlan adatokat tartalmaz, mivel reggel 6 órától kezdve közel öt órán keresztül, a bilincs levételéig volt a rendőrség őrizetében.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése előírja, hogy az előállítás időtartamáról az előállított részére igazolást kell kiállítani. A (3) bekezdés szerint az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A 13130/3708/2012. id. számú rendőri jelentés rögzíti, hogy a panaszossal szembeni intézkedés kezdetének időpontja 6:10 óra.

A fogvatartott személyekről kiállított nyomtatvány tanúsága szerint a panaszost 2012. július 03-án, 07:00 órakor helyezték el az előállító helyiségben, amelyet 2012. július 03-án, 09:45 órakor hagyott el. A bíró a 13130/3708/2012. id. számú rendőri jelentésen dokumentált nyilatkozata szerint 10:25 órakor vette át az átkísérést végrehajtó rendőröktől a tárgyalási őrizetbe vett panaszost.

A fent leírtakkal szemben az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszos személyes szabadságának korlátozása 7:15 órától 09:45 óráig tartott. Tekintettel arra, hogy az igazoláson feltüntetett időpontok nem egyeznek meg a rendőrségi iratokon rögzített adatokkal, ezért az előállítás időtartamának – garanciális jelentőségű – dokumentálása tekintetében a panasznak helyt adok.

13.) A panaszos kifogásolta, hogy az általa aláírt rendőrségi iratokat nem volt lehetősége elolvasni, és azokat a szolgálati gépjármű forró motorháztetején írárták vele alá.

A panaszos előadta, hogy a rendőrök a bíróság parkolójában utasították, hogy szálljon ki a szolgálati gépkocsiból, majd a gépkocsivezető a több mint 40 °C fokos hőségben, az átforrósodott autó motorháztetején különböző papírokat íratott alá vele összebilincsel kézzel úgy, hogy azokat el sem tudta olvasni.

A panasz kiegészítésében foglaltak szerint a bíróság udvarán a panaszos két iratot kapott: a letéti tárgyakról készült jegyzőkönyvet, valamint a rendőrségi előállítás időtartamáról kiállított igazolást.

A PMRFK tájékoztatása szerint a szolgálatparancsnok a fogvatartásról kiállított igazolást az előállító helyiségből való kivezetéskor, a rendőrkapitányság ügyeletén adta át a panaszosnak, aki azt aláírta.

A fentieket figyelembe véve megállapítható, hogy az átvett dokumentumokat a panaszos önként látta el aláírásával. Ennek során az őt kísérő rendőröknek nem jelezte, illetve az említett iratokon sem utalt arra, hogy azok tartalmáról nem tudott meggyőződni, holott erre lehetősége lett volna. Az átvétel körülményét illetően a panaszos állítása szintén nem bizonyítható, ezért a panaszt mindkét tekintetben elutasítom.

14.) A panaszos sérelmezte, hogy az őt kísérő rendőrök nem gondoskodtak a bírósági tárgyalást követő hazaszállításáról.

A rendőrök a bilincs levétele után elhagyták a tárgyalótermet, és a panaszos úgy érezte, hogy amennyiben a férje nem ment volna utána, úgy egészségi állapota miatt és az átélt megpróbáltatások után haza sem tudott volna jutni a bíróságról.

Az előállítást megelőzően a rendőrök biztosították a panaszos számára, hogy a lakásában megfelelően felöltözzön, táskáját, mobiltelefonját és iratait magához vegye. Ezek birtokában a panaszos megfelelő módot talált hazajutására. A rendőrség számára a hatályos jogszabályok egyébként sem írnak elő olyan kötelezettséget, amely alapján a személyes szabadságot korlátozó intézkedést követően gondoskodnia kellene az intézkedés alá vont személy hazaszállításáról. A panaszt ezért elutasítom.

IV.

A Panasztestületnek az átkíséréskor végrehajtott bilincseléssel kapcsolatban kifejtett álláspontjával a határozat III. fejezetének 9. pontjában részletezett indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület állásfoglalásában megállapította a panaszos tulajdonhoz való alapvető jogának sérelmét azért, mivel a letéti tárgyakról szóló jegyzőkönyv tanúsága szerint a panaszostól a rendőrök – az előállító helyiségben történő elhelyezésének időtartamára – letét címén átvettek a szemüvegét.

A panaszos által előterjesztett beadványban a panaszos csupán azt sérelmezi, hogy a rendőrség épületében elvették tőle a táskáját, mobiltelefonját pedig kikapcsoltatták. Szemüvegének elvételéről nem tesz említést. Tekintettel arra, hogy jelen panasz eljárás

kérelemhez kötött, így a vizsgálat kizárólag a panaszban előadottakra terjedhet ki. A bíróság töretlen gyakorlata szerint (lásd: Fővárosi Törvényszék 20.K.33.505.2010. számú ítélete) a közigazgatási eljárás során az alperesnek – azaz jelen esetben az Országos Rendőr-főkapitányságnak – csak az a kötelessége, hogy a felperesi panaszban rögzítetteket vizsgálja, és ebben a körben jogszabályi hivatkozással alátámasztottan érdemben állást foglaljon. A személyi szabadság korlátozás időtartamának érdemi vizsgálatát a Ket. 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – kérelem hiányában – ezért mellőztem.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 29. § (1) bekezdése, 100. § (1) bekezdés a) pontja, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 11. § (1) bekezdése, 18. § (1) és (2) bekezdései, 20. §-a, 33. § (1) bekezdés c) pontja, (3) és (4) bekezdései, 39. § (1) bekezdés j) pontja, 48. §-a, 92. § (1) bekezdése, 93. § (1) bekezdése, 93/A. § (6) és (7) bekezdései, 93/B. § (1) bekezdése, 97. § (1) bekezdés h) pontja;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 126. § (1) és (2) bekezdései, 248. §-a, 257. § (1) és (3) bekezdései, 281. § (6) bekezdése;
- a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (XII. 23.) BM rendelet 28. § (4) bekezdése, 31. § (5) bekezdése, 76. § (1) bekezdése, 90. § (5) bekezdése;
- a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8) és (9) bekezdései;
- a közérdekű bejelentések, javaslatok és panaszok egységes intézéséről szóló 39/1999. (BK 24.) BM utasítás 4. és 5. pontjai;
- a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. pontja, 74., 76., 78. és 80. pontjai;
- közérdekű kérelmek, panaszok és bejelentések, valamint a rendőri intézkedések elleni panaszok egységes kezeléséről szóló 36/2008. (OT 19.) ORFK utasítás 6. pontja.

Budapest, 2013. február „ „

**Papp Károly r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**